

A BIZOTTSÁG 1863/2004/EK RENDELETE**(2004. október 26.)****a termesztett gombára alkalmazandó forgalmazási előírás megállapításáról**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

figyelembe kell venni azon előírásoknál, amelyeket a feladást követő értékesítési fázisokban alkalmaznak.

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a gyümölcs- és zöldségpiac közös szervezéséről szóló, 1996. október 28-i 2200/96/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 2. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

(5) Mivel az „extra” osztályba tartozó termékeket különös gondossággal kell válogatni és csomagolni, esetükben csak a frissesség és a vízzel való telítettség hiányát kell figyelembe venni.

(6) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Gyümölcs- és Zöldségpiaci Irányítóbizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 0709 51 00 KN-kódszámú gombára alkalmazandó forgalmazási előírást a melléklet tartalmazza.

Az előírás a 2200/96/EK rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelően valamennyi értékesítési fázisra alkalmazandó.

A feladást követő fázisokban azonban a termékek a következőkben térhetnek el az előírtaktól:

(1) A termesztett gomba a 2200/96/EK rendelet I. mellékletében felsorolt azon termékek közé tartozik, amelyekre forgalmazási előírásokat kell elfogadni. A termesztett gombára vonatkozó forgalmazási előírásokról szóló, 2002. június 7-i bizottsági rendeletet ⁽²⁾ többször is módosították. Az érthetőség érdekében a 982/2002/EK rendeletet hatályon kívül kell helyezni, és helyébe egy új rendeletnek kell lépnie.

(2) E célból, valamint a nemzetközi piacok átláthatóságának megőrzése érdekében figyelembe kell venni az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) a mezőgazdasági termékek minőségi előírásaival foglalkozó munkacsoportja által a termesztett gomba (*Agaricus*) forgalmazásával és minőségellenőrzésével kapcsolatban javasolt ENSZ-EGB FFV-24 előírást.

(3) Ezen új előírások alkalmazásának célja, hogy a nem kielégítő minőségű termékeket eltávolítsák a piacról, a termelést összhangba hozzák a fogyasztói követelményekkel, elősegítsék a tisztességes versenyen alapuló kereskedelmet, és ezáltal javítsák a termelés jövedelmezőségét.

(4) Az előírásokat az értékesítés minden fázisában alkalmazni kell. A nagy távolságokra történő szállítás, az adott ideig tartó raktározás és a különböző árukezelési folyamatok bizonyos minőségromlást okozhatnak a termékek biológiai fejlődése vagy többé-kevésbé romlandó jellege miatt. Az ilyen jellegű minőségromlást

a) frissességük és vízzel való telítettségük enyhén csökkenhet;

b) az „extra” osztálytól eltérő osztályba sorolt termékek a biológiai átalakulás és többé-kevésbé romlandó jellegük miatt enyhén elváltozhatnak.

2. cikk

A 982/2002/EK rendelet hatályát veszti.

3. cikk

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

⁽¹⁾ HL L 297., 1996.11.21., 1. o. A legutóbb a 47/2003/EK bizottsági rendelettel (HL L 7., 2003.1.11., 64. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 150., 2002.6.8., 45. o. A legutóbb a 907/2004/EK rendelettel (HL L 163., 2004.4.30., 50. o.) módosított rendelet.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2004. október 26-án.

a Bizottság részéről

Franz FISCHLER

a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A TERMESZTETT GOMBÁRA (AGARICUS) VONATKOZÓ ELŐÍRÁS**I. TERMÉKMEGHATÁROZÁS**

Ezen előírás a friss állapotban fogyasztásra szánt, *Agaricus* (*Psalliota*-ként is ismert) nemzetségből származó fajták termőtestére (*carpophora*) vonatkozik, az ipari feldolgozásra szánt gomba kivételével.

A gombákat kereskedelmi típusok szerint osztályozzák, de mindenek előtt két csoportba sorolják:

- vágatlan tönkű gombák, amelyeknél a tönk alsó részét nem vágták le,
- vágott tönkű gombák, amelyeknél a tönk alsó részét levágták.

Mindkét csoportban különbséget tesznek a fejlettség egymást követő szakaszai között:

- zárt gombák (vagy ennek megfelelő megnevezés), vagyis teljesen zárt kalappal rendelkező gombák,
- hártás gombák, vagyis olyan gombák, amelyeknek kalapja vékony hártáival kapcsolódik a tönkhöz,
- nyitott gombák, vagyis nyitott kalappal rendelkező gombák (nyitott vagy lapos kalap; a kalap széleinek enyhe lefelé való görbülése követelmény),
- lapos gombák, vagyis olyan gombák, amelyek kalapja teljesen nyitott (azonban a kalap szélei se nem túl tölcsér alakúak, se nem túl visszahajlók).

A gombákat szín szerint két további csoportra osztják:

- „fehér”,
- „barna” vagy „gesztenyebarna”.

II. MINŐSÉGRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Ezen előírás célja az előkészített és csomagolt gomba minőségi követelményeinek meghatározása.

A. Minimumkövetelmények

A minden egyes minőségi osztály esetében előírt külön rendelkezések és megengedett eltérések figyelembevétele mellett a gomba valamennyi minőségi osztályára vonatkozóan a következő tulajdonságok megléte kötelező:

- ép, a vágott tönkű gombák esetében a vágásfelületnek simának kell lennie,
- egészséges, kizártak a rothadt, erősen megbarnult szárú vagy egyéb minőségromlás miatt fogyasztásra alkalmatlan termékek,
- tiszta, a bélelóanyag kivételével gyakorlatilag minden idegen anyagtól mentes,
- friss megjelenésű, figyelembe véve a tönk és/vagy kereskedelmi típus sugárlemezének jellemző színét,
- élősködőktől gyakorlatilag mentes,
- élősködők által okozott sérülésektől gyakorlatilag mentes,
- rendellenes felületi nedvességtől mentes,
- idegen szagtól és/vagy íztől mentes.

A gomba fejlettségének és állapotának olyannak kell lennie, hogy azáltal a gomba:

- kibírja a szállítást és az árukezelést, valamint
- megfelelő állapotban érkezzon a rendeltetési helyre.

B. **Osztályozás**

A gombokat az alább meghatározott három osztályba sorolják:

i. „Extra” osztály

Az ebbe az osztályba sorolt gombának kiváló minőségűnek kell lennie. Alakjában, megjelenésében, fejlettségében és színében a kereskedelmi típusra jellemző tulajdonságokkal kell rendelkeznie. Jó alakúnak kell lennie.

Nem lehetnek hibásak, olyan egészen enyhe felületi héjhibák kivételével, amelyek nem rontják a termék általános megjelenését, minőségét, eltarthatóságát és csomagolásbeli kiszerezését.

A vágott tönkű gombok esetében a vágásfelületnek simának és a hossztengelyre körülbelül merőlegesnek kell lennie.

A gombának a bélelőanyagtól gyakorlatilag mentesnek kell lennie; a vágatlan gomba alján azonban nyomokban előfordulhat bélelőanyag.

ii. I. osztály

Az e kategóriába sorolt gombának jó minőségűnek kell lennie. Alakjában, megjelenésében, fejlettségében és színében a kereskedelmi típusra jellemző tulajdonságokkal kell rendelkeznie.

Jelentkezhetnek viszont olyan enyhe hibák, amelyek nem befolyásolják a termék általános megjelenését, minőségét, eltarthatóságát és csomagolásbeli kiszerezését, mint például:

- kisebb alakhiba,
- kisebb színhiba,
- enyhe felületi zúzódások,
- bélelőanyag kisebb nyomokban; a vágatlan gomba lábán előfordulhat egy kevés bélelőanyag.

A vágott tönkű gombok esetében a vágásfelületnek simának és a hossztengelyre körülbelül merőlegesnek kell lennie.

iii. II. osztály

Azon gombok csoportja, melyek nem sorolhatóak magasabb osztályba, azonban megfelelnek a fent meghatározott minimumkövetelményeknek.

A következő hibák megengedhetők, amennyiben nem befolyásolják az alapvető minőségi, eltarthatósági és kiszerezési jellemzőket:

- alakhiba,
- színhiba,
- enyhe zúzódások,
- kisebb változás a tönk alsó részén,
- enyhébb nedvesség a tönk alsó részének belsejében,
- színtelen hártya,

— üreges szár,

— bélelőanyag nyomokban; a vágatlan gomba lábán azonban előfordulhat egy kevés bélelőanyag.

III. A MÉRTERE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

A méretet a kalap legnagyobb átmérője és a tönk hossza alapján határozzák meg a következő előírásoknak megfelelően.

Legkisebb méret

A kalap átmérője a zárt kalappal rendelkező, a hártás és a nyitott gombák esetében legalább 15 mm, a lapos gombáknál legalább 20 mm.

A tönk hossza

A tönk hosszát a következőktől mérik:

- a nyitott és a lapos gombák esetén a kalap alatti sugárlemezek,
- a zárt és a hártás gombáknál a hártya.

Az „extra” osztályba tartozó gombák esetében kötelező a méret szerinti válogatás a következő táblázat alapján, az I. és II. osztályba tartozó gombáknak meghatározott mérettartományba kell esniük a „kicsi”, „közepes” és „nagy” jelölések esetén:

Zárt, hártás és nyitott gombák			
A kalap átmérője		A tönk legnagyobb hossza	
Méret	Mérethatárok	Vágott tönkű gomba	Vágatlan tönkű gomba
Kicsi	15–45 mm	A kalap átmérőjének $\frac{1}{2}$ -e	A kalap átmérőjének $\frac{2}{3}$ -a
Közepes	30–65 mm		
Nagy	50 mm és e fölött		

Lapos gombák			
A kalap átmérője		A tönk legnagyobb hossza	
Méret	Mérethatárok	Vágott tönkű gomba	Vágatlan tönkű gomba
Kicsi	20–55 mm	A kalap átmérőjének $\frac{2}{3}$ -a	
Nagy	50 mm és e fölött		

IV. MEGENGEDETT ELTÉRÉSEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

A feltüntetett osztály tekintetében előírt minőségi és méretbeli követelményektől a csomagolt termék minden csomagolási egységében eltérések engedhetők meg.

A. Minőségi eltérések

i. Extra osztály

A gomba darabszámának vagy tömegének 5 %-a lehet olyan, amely az osztály követelményeinek nem felel meg, de kielégíti az I. osztály követelményeit, kivételesen beleértve az I. osztály megengedett eltéréseit is.

ii. I. osztály

A gomba darabszámának vagy tömegének 10 %-a lehet olyan, amely az osztály előírásainak nem felel meg, de kielégíti a II. osztály követelményeit, kivételesen beleértve a II. osztály megengedett eltéréseit is.

iii. II. osztály

A gomba darabszámának vagy tömegének 10 %-a lehet olyan, amelynek hiányzik a tönkje; és 10 %-a lehet olyan, amely egyéb okokból kifolyólag sem a II. osztály előírásainak, sem a minimumkövetelményeknek nem felel meg, nem lehet azonban rothadt vagy más módon olyan mértékben minőségsökkent, ami a terméket fogyasztásra alkalmatlanná teszi.

B. A fejlettségi fokra vonatkozó külön megengedett eltérések

i. „Extra” osztály

A gomba teljes darabszámának vagy tömegének 5 %-a lehet olyan, amely az előző vagy a következő fejlettségi szinten van.

ii. I. osztály

A gomba teljes darabszámának vagy tömegének 10 %-a lehet az előző, illetve a következő fejlettségi szinten.

iii. II. osztály

Minden csomagban vegyesen lehetnek különböző fejlettségi szintű gombák. Ha viszont feltüntetik a fejlettségi szintet, a gomba teljes darabszámának vagy tömegének 25 %-a lehet az előző, illetve a következő fejlettségi szinten.

C. Méretet illető eltérések

Minden osztály esetében: a gomba darabszámának vagy tömegének 10 %-a eshet kívül az előírt méreteken.

V. KÜLSŐ MEGJELENÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK**A. Egyenműség**

Minden csomag tartalmának egyenműnek kell lennie, és kizárólag azonos származású, kereskedelmi típusú, fejlettségi fokú (a fenti IV. B. pont rendelkezéseire is figyelemmel), minőségű és méretű (méret szerinti osztályozás esetén) gombát kell tartalmaznia.

Az 1 kg nettó tömeget meg nem haladó csomagok tartalmazhatnak vegyesen különböző színű gombákat, feltéve hogy minőségük, fejlettségi fokuk és méretük (méret szerinti osztályozás esetén), valamint az egyes színeket tekintve származásuk szempontjából egyenműek.

A csomag tartalma látható részének a teljes belső tartalmat kell képviselnie.

E pont rendelkezéseitől eltérve, az e rendelet hatálya alá tartozó termékeket a 48/2003/EK bizottsági rendeletben⁽¹⁾ megállapított feltételekkel, legfeljebb 3 kg-os nettó tömegű értékesítési csomagban, egyéb friss gyümölccsel és zöldséggel össze lehet keverni.

B. Csomagolás

A gombát úgy kell becsomagolni, hogy az megfelelően védve legyen.

A csomagolási egységek belsejében használt anyagoknak újak, tisztának és olyan minőségűnek kell lenniük, hogy a termékekben semmiféle külső vagy belső elváltozást ne okozzanak. Csomagoláshoz, különös tekintettel a papírra, beleértve a kereskedelmi adatokat tartalmazó címkék feliratozását is, csak egészségre ártalmatlan színezékek, illetve ragasztóanyagok használhatóak.

A termékekre egyenként felragasztott címkéknek olyannak kell lenniük, hogy levételkor ne hagyjanak hátra ragasztónyomokat, és ne okozzanak hámsérülést.

A csomagoknak minden idegen anyagtól mentesnek kell lenniük, beleértve a túlzott mennyiségű bélelőanyagot is.

⁽¹⁾ HL L 7., 2003.1.11., 65. o.

VI. JELÖLÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Minden csomagolási egység ugyanazon oldalán olvashatóan, letörölhetetlenül és kívülről jól láthatóan a következő adatokat kell feltüntetni:

A. Azonosító adatok

Csomagoló és/vagy feladó neve és címe

E bejegyzés a következőkkel helyettesíthető:

- az előcsomagolás kivételével minden csomagoláson a csomagolót és/vagy a szállítót képviselő, hivatalosan kiadott vagy elismert kóddal, a „csomagoló és/vagy feladó” megjegyzés vagy más, egyenértékű rövidítés után,
- kizárólag az előcsomagolás esetében a Közösség területén székhellyel rendelkező eladó nevével és címével, a „.....számára csomagolva” vagy más, egyenértékű megjegyzés után. Ebben az esetben a címkézésnek tartalmaznia kell egy, a csomagolónak vagy a feladónak megfelelő kódot is. Az eladó rendelkezésre bocsát valamennyi, az ellenőrző szolgálat által szükségesnek ítélt tájékoztatást e kód jelentésére vonatkozóan.

B. A termék jellege

— Amennyiben a csomag tartalma kívülről nem látható:

- „termesztett gomba”,
- „vágott tönkű” vagy „vágatlan tönkű”,
- „szín”, amennyiben nem fehér,
- fejlettségi fok (nem kötelező),
- a különböző színű gombákat vegyesen tartalmazó csomagok esetében a különböző színek megnevezése.

C. A termék eredete

- Származási ország, és nem kötelező jelleggel a termesztési tájegység vagy a nemzeti, regionális vagy helyi megnevezés,
- a különböző színű és különböző származási helyű gombákat vegyesen tartalmazó kereskedelmi csomagok esetében az érintett színek neve mellett közvetlenül kell feltüntetni az érintett származási országot.

D. Kereskedelmi jellemzők

- Osztály,
- méret (méret szerinti osztályozás esetén), a legkisebb és a legnagyobb kalapátmérőben vagy a „kicsi”, „közepes” és „nagy” szavakkal kifejezve,
- nettó tömeg.

E. Hivatalos ellenőrző jel (nem kötelező)

Nem szükséges feltüntetni az első bekezdésben meghatározott adatokat a csomagolási egységeken, amennyiben ez utóbbiak olyan kereskedelmi csomagokat tartalmaznak, melyek mindegyikén kívülről jól láthatóan szerepelnek az adatok. E csomagolási egységeken semmiféle megtévesztő jelölés sem szerepelhet. Amennyiben e csomagolási egységek rakodólapon vannak elhelyezve, az adatoknak a rakodólap mindkét oldalán egy jól láthatóan elhelyezett lapon kell szerepelniük.
